

Veileder 5: Utvikling av nettsider for personer med demens

Hovedbudskap

- Flere og flere personer med demens leter etter informasjon på internett.
- Ingenting kan erstatte reell brukermedvirkning slik som testing av brukervennligheten av nettsiden.
- Språket som brukes er like viktig som selve utformingen.

Hvorfor involvere personer med demens i utformingen av nettsider?

Mange personer med demens får vanskeligheter med å benytte seg av PC og internett etter hvert som demenssykdommen forverrer seg.

Et økende antall mennesker vil lete på internett hvis de er bekymret for hukommelsen.

Det finnes utallige nettsider med nyttig informasjon om demens og tilgjengelig støttetilbud for personer med demens og deres pårørende.

Hjelpepersonell, støttepersoner og familier vil bruke internett for å finne informasjon som de kan vise til personen med demens. De vil enten vise dem det på PC-skjermen eller skrive ut informasjonen.

"Det var rettet mot meg, men de bommet"

Mange nettsider tilbyr råd og nyttig informasjon til personer med demens og deres pårørende. Dersom de ikke klarer å finne eller forstå informasjonen, blir nettsiden ubrukelig.

Mange bruker mye tid på å søke seg fram til en nettside som kan gi svar på deres spørsmål. Når de først har kommet dit, må det være enkelt å navigere rundt på siden. Innholdet bør også være så engasjerende som mulig.

Innhold

- Hensikten med nettsiden og hvordan den brukes må være tydelig.
- Innholdet må være interessant og fange oppmerksomheten til leseren.
- Historier, idéer og råd fra personer som selv har demens er veldig nyttig.
- Teksten må være kortfattet og ha en mulighet for utskrift.

Språk

Språket som blir brukt på en nettside er enda viktigere enn språket som blir brukt i trykt materiell.

Teksten må være så enkel og forståelig som overhodet mulig.

- Bruk tydelig og direkte språk.
- Unngå sjargong og språk som er for teknisk eller vitenskapelig.
- Unngå å bruke forkortelser.
- Noen begreper slik som 'omsorg', 'tjenester', 'ressurser' og 'policy', kan være forvirrende for mange personer med demens.

Finne informasjonen

På nettsider bruker man ofte overskrifter som lenker for å navigere til de enkelte delene av informasjonen.

Siden ord brukt i en overskrift ikke er en del av en lengere setning eller avsnitt, kan det være vanskelig å forstå hva som menes. Det er derfor viktig at språket som brukes i overskriftene er veldig enkelt og tydelig.

- Fraser som 'bli involvert' kan kanskje bety noe for personer som er i arbeid eller jobber for frivillige organisasjoner, men gir lite mening til personer med demens.
- Unngå fraser som er for generelle, for eksempel 'planlegge framover'. Poenget kan fort bli borte.
- Unngå å bruke ord eller fraser som ikke har en klar betydning. For eksempel ordene 'tjenester' og 'ressurser' kan ha mange ulike betydninger.
- Vær nøyaktig. Betyr for eksempel 'nyheter' nyheter om organisasjonen, nyheter om tilstanden demens, eller bare generelle nyheter om samfunnet?
- Unngå overskrifter som er for like. For eksempel 'Begynnende demens hos unge' og 'Leve med unge med begynnende demens'.

Design

- Bruk stor tekststørrelse.
- Bruk fet skrift eller farger for å markere viktig informasjon.
- Bruk nøytral bakgrunn for å unngå forstyrrelser.
- Unngå bruken av mange ulike fonter og fantasifull design som vil forvirre.
- Pass på at det er enkelt å forstå hva som er lenker til andre sider.
- Bruk korte avsnitt med tekst slik at leseren ikke trenger å bla/skrolle nedover.
- Pass på at det alltid er enkelt å komme tilbake til starten av nettsiden.

Bruk av bilder

Bilder kan gjøre en nettside mer innbydende.

Bilder må bli brukt med forsiktighet:

- Bilder kan virke forvirrende og distraherende.
- Bilder må være relevante og gi mening.
- Bildene må være enkle og engasjerende.

Hvordan inkludere personer med demens i utviklingen av nettsider

Involvering av personer med demens i utviklingen av nettsider trenger ikke å være vanskelig.

Deltakere trenger ikke nødvendigvis å se på utformingen av en nettside på en PC-skjerm. Man kan skrive ut deler av den foreslåtte nettsiden eller teksten.

Det er viktig å stille spørsmål knyttet til overskrifter og lenker.

Spør også om bilder som blir brukt. Det er viktig at bildene som brukes er enkle å forstå og ikke skaper forvirring.

Personer med begynnende demens er i stand til å se på tekstavsnitt og gi kommentarer om hvor lett de synes det er å forstå innholdet.

Veilederen ble oppdatert 1.1.2015

Om Deep-veilederne:

Denne veilederen er én av 10 veiledere. Veilederen er opprinnelig utviklet i prosjektet DEEP (The Dementia Engagement & Empowerment Project, www.dementivoices.org.uk) i Storbritannia. DEEP koordineres av organisasjonen Innovations in Dementia (www.innovationsindementia.org.uk). DEEP har gitt sin tillatelse til Karde AS å oversette og utgi veilederne på norsk.

Veilederne er:

1. Demensvennlige møteplasser
2. Innsamling av synspunkter til personer med demens
3. Involvering av personer med demens på konferanser og arrangementer
4. Tips til organisasjoner som ønsker å konsultere personer med demens om skriftlige dokumenter
5. Utvikling av nettsider for personer med demens
6. Veiledning for filmskapere som arbeider med personer med demens
7. Involvering av personer med demens i rekruttering og utvelgelse
8. Tips til arbeidsgivere som ønsker å være mer demensvennlige
9. Lydopptak for å spre et budskap
10. Demensvennlig informasjon

Oversettelsen til norsk ble finansiert gjennom tilskudd til kunnskapsutvikling, kompetanseheving og informasjon innen universell utforming 2014 Statsbudsjettet 201 kap. 847 post 21 og 71, fra Deltasenterets program UNIKT, i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

The logo for UNIKT, consisting of the word "unikt" in a bold, lowercase, sans-serif font. The letter "i" is blue, while the other letters are black.

Veilederne kan lastes ned, distribueres og brukes vederlagsfritt.

Deep-veilederne i originalspråket (engelsk) kan lastes ned her:

<http://dementivoices.org.uk/resources/deep-guides/>

Denne veilederen kan lastes ned her:

<http://dementivoices.org.uk/wp-content/uploads/2013/11/DEEP-Guide-Creating-websites.pdf>

Foto: © iStock

Kontaktinformasjon i Karde AS: Riitta Hellman, rh@karde.no, mobil: 98.21.12.00